

DE VLAAMSE MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

MEDEDELING AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: VDAB oproep 'mentoring naar werk'

I. Situering

In deze mededeling geven we kennis van een VDAB-oproep die we definiëren als een **dienst van algemeen economisch belang** gebaseerd op de verordening nr. 360/2012 van de Commissie van 25 april 2012 betreffende de toepassing van de artikel 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op de-minimissteun verleend aan diensten van algemeen economisch belang verrichtende ondernemingen ('DAEB de-minimis').

De VDAB-oproep is gericht op een specifieke doelgroep (anderstalige personen met een migratie-ervaring) onder specifieke voorwaarden die niet door de dienstverleners op de vrije markt geleverd wordt en in de nabije toekomst niet zal geleverd worden zonder steunmaatregel.

België en Vlaanderen stagneren qua tewerkstellingsgraad voor werkzoekenden met een migratieachtergrond al jaren tussen de 40 en 50 % en bengelen daarmee aan de staart van Europa. Voornamelijk de tewerkstellingsgraad voor migranten afkomstig van buiten de EU ligt lager in België dan in alle andere landen van de EU (Eurostat, 2017). Ondanks de recent hogere instroom op de arbeidsmarkt blijven werkzoekenden van buiten de EU verhoudingsgewijs beduidend slechter doen dan hun EU collega's. Ook hooggeschoolde anderstaligen (HOA) doen het niet goed op de Vlaamse arbeidsmarkt. Vijf jaar na aankomst in België vindt slechts 45% een job (Wets en DeCuyper, 2016). Daarnaast zijn de hooggeschoolde anderstaligen vaak tewerkgesteld onder hun opleidingsniveau.

Het traditionele instrumentarium voor arbeidsbemiddeling blijkt ontoereikend voor deze groep werkzoekenden. Er is nood aan een innovatieve aanpak om werkzoekenden met een vreemde herkomst te integreren op de arbeidsmarkt.

Zowel in het binnen- als buitenland wordt 1 op 1 begeleiding als een beloftevol instrument beschouwd in verscheidene maatschappelijke domeinen. Zo worden in het recente Vlaamse regeerakkoord zowel voor het domein onderwijs als voor het domein integratie projecten met 1 op 1 interactie en begeleiding vooropgesteld. Sinds 2016 heeft VDAB in samenwerking met HIVA een soortgelijke begeleidingsvorm ontwikkeld voor werkzoekenden onder de noemer mentoring naar werk.

Bij mentoring naar werk wordt een werkzoekende (mentee) aan iemand met meer kennis en ervaring (mentor) vrijwillig gekoppeld zodat deze laatste de mentee ondersteunt in het overbruggen van de kloof tot de arbeidsmarkt. Deze evenwaardige relatie tussen mentor en

mentee wordt professioneel omkaderd door een derde actor, namelijk de mentor-coach. Deze subsidieoproep wil organisaties bereiken die deze rol van mentor-coach opnemen.

Via de subsidiëring van mentoring naar werk-projecten streeft VDAB ernaar de integratie van anderstalige werkzoekenden met een migratieachtergrond op de arbeidsmarkt te bevorderen:

- enerzijds door beroep te doen op de netwerken van de mentoren: mentees verkrijgen meer kennis van de Vlaamse arbeidsmarkt, inzicht in de Vlaamse arbeidscultuur, beroepscode en sectoren. Een adequaat mentoringstraject zet actief in op een breder gamma van sociaal kapitaal: het voedt het zelfvertrouwen, de motivatie, het netwerk en de sociale vaardigheden van de mentee.
- anderzijds door werkgevers te versterken op het vlak van inclusie. Zo wil VDAB het draagvlak van werkvloeren vergroten om deze doelgroep op te nemen in hun werknemersbestand.

VDAB heeft in de afgelopen jaren al meegewerkt aan en/of financiering voorzien voor kleinschalige mentoring naar werk-initiatieven. Deze mentoringprogramma's werden positief geëvalueerd en de huidige subsidieoproep geeft vorm aan de volgende stap in de positionering van een kwaliteitsvol aanbod mentoring naar werk door VDAB. Dit houdt in:

- schaalvergroting door uitbreiding van de doelgroep en uitbreiding van de aanspreekbare netwerken van mentoren.
- grotere geografische spreiding zodat niet enkel stedelijke centra toegang hebben tot een kwaliteitsvol aanbod mentoring naar werk. VDAB beoogt een regionale spreiding waarbij de mentoringprogramma's over de verschillende provincies evenredig aan de aanwezigheid van de doelgroep verdeeld worden.
- opzet van een lerend netwerk tussen diverse partners en onderzoek naar lange termijn resultaten (i.s.m. HIVA)
- VDAB zal ook nagaan hoe de resultaten van dit project een opstap kunnen geven voor de ontwikkeling van mentoring naar werk voor personen die met andere drempels naar werk te kampen hebben indien wordt vastgesteld dat mentoring naar werk een duidelijk identificeerbaar en kostenefficiënt effect heeft voor anderstalige werkzoekenden met een migratieachtergrond.

VDAB beschikt niet over de capaciteit noch over de operationele expertise om als dienstverlenende actor mentoring naar werk uit te rollen op de gewenste schaal. Daarom wenst VDAB als regisseur een oproep te lanceren naar organisaties om in de hoedanigheid van mentor-coach de mentorwerking te organiseren en de gevormde duo's professioneel te ondersteunen.

II. Analyse

VDAB wil de oproep 'mentoring naar werk' openstellen in november 2019. Goedgekeurde projecten zullen gedurende 24 maanden lopen. Wanneer een project na deze 24 maanden positief geëvalueerd wordt, kan het verlengd worden met 12 maanden.

Deze oproep richt zich op niet-werkende anderstalige werkzoekenden met een migratieachtergrond. Binnen deze doelgroep onderscheiden we subgroepen waarvoor VDAB in het bijzonder mentoringtrajecten wil opzetten:

- werkzoekenden die beschikken over een diploma hoger onderwijs
- werkzoekenden die hoogstens een diploma van de middelbare school hebben behaald
- jongeren (< 25 jaar) die hoogstens een diploma lager secundair onderwijs behaald hebben

Binnen deze categorieën richten we ons in het bijzonder op vrouwen met een migratie-achtergrond.

Organisaties werken in hun projectvoorstel zelf een methodiek uit om de vrijwilligerswerking op een professionele manier te coördineren en de gevormde duo's mentor/mentee te begeleiden. De projectvoorstellen moeten minimaal volgende acties omvatten:

1. promotie van mentoring naar werk, bij werkgevers, potentiële mentoren en mentees.
2. rekrutering en selectie van mentoren en mentees
3. (re)matching van kandidaat-mentoren en kandidaat-mentees
4. training en vorming van mentoren (en mentees)
5. persoonlijke ondersteuning op maat van de gevormde duo's
6. in orde brengen van administratieve verplichtingen (registraties in MLP)
7. participatie in een lerend netwerk (in samenwerking met HIVA) en aanleveren van data voor de evaluatie van het project en de lange termijn resultaten van mentoring naar werk.

III. Kwalificatie en financiering oproep

Het totale budget voor de oproep mentoring naar werk bedraagt 3.120.000 EUR. Dit budget is voorzien voor een maximale looptijd van 36 maanden voor alle gesubsidieerde projecten samen.

VDAB zal in het kader van deze oproep de projecten financieren op grond van de verordening nr. 360/2012 van de Commissie van 25 april 2012 betreffende de toepassing van de artikel 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op de-minimissteun verleend aan diensten van algemeen economisch belang verrichtende ondernemingen ('DAEB de-minimis').

VDAB zal de goedgekeurde mentoringprojecten subsidiëren voor een maximaal bedrag van 500.000 euro per partner overeenkomstig het totale bedrag aan de-minimissteun dat een organisatie mag ontvangen over een periode van 3 belastingjaren. Er wordt een minimumbereik qua aantal trajecten vooropgesteld. De begunstigde zal onder meer op het behalen van deze doelstelling afgerekend worden. Elke deelnemende organisatie, die middelen zal ontvangen in het kader van het project, dient bij indiening een verklaring op eer te ondertekenen waarin staat dat de de minimis drempel niet overschreden zal zijn op het moment van toekenning van de steun.

Alsook moeten de projectvoorstellen voldoen aan de conditie dat ze niet (onder dezelfde voorwaarden) zouden uitgevoerd worden zonder de steun uit deze oproep. De professionele omkadering van het vrijwillige engagement van mentor en mentee door een derde professionele actor is een kritische succesfactor die de markt niet zelf garandeert zonder financiële ondersteuning. Daarenboven dient de kennis van mentoring te worden verfijnd en gekanaliseerd om de huidige fase van exploreren te overstijgen en dit instrument te institutionaliseren. De opzet van een lerend netwerk onder leiding van een onderzoeksinstituut is ook een voorwaarde waar de markt niet aan zou voldoen zonder de steun van deze subsidie. Deze projectoproep is complementair aan het project mentor2work.

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw,

Hilde CREVITS